

Fra indbildning til tro

St. Bededag, 26. april 2013 i Martinskirken og Korsør. LGJ

Salmer: 550, 258, 178, 446, 429, 55

Evangelium: Matthæus 3,1-10

I de dage træder Johannes Døber frem og prædiker i Judæas ørken: "Omvend jer, for Himmeriget er kommet nær!" Det er ham, der er talt om ved profeten Esajas, der siger: Der er en, der råber i ørkenen: Ban Herrens vej, gør hans stier jævne! Johannes bar klæder af kamelhår og havde et læderbælte om livet, og hans føde var græshopper og vildhonning. Da drog Jerusalem og hele Judæa og hele Jordanegnen ud til ham, og de blev døbt af ham i Jordanfloden, idet de bekendte deres synder. Men da han så, at mange af farisæerne og saddukæerne kom for at blive døbt af ham, sagde han til dem: "Øgleyngel, hvem har bildt jer ind, at I kan flygte fra den kommende vrede? Så bær da den frugt, som er omvendelsen værdig, og tro ikke, at I kan sige ved jer selv: Vi har Abraham til fader. For jeg siger jer: Gud kan opvække børn til Abraham af stenene dér. Øksen ligger allerede ved træernes rod, og hvert træ, som ikke bærer god frugt, hugges om og kastes i ilden."

Hvis vi mener, at vi har venner, som i virkeligheden slet ikke er venner, er vi blevet bildt noget ind. Og før eller senere vil det gå op for os, at vi levede i en indbildning. - Men hvis vi stoler på en ven, som virkelig er en ven, da vil vennen ved sin trofasthed vise os, at vores tro ikke er indbildning. Han vil ikke skuffe os. Og tilliden til ham vokser sig endnu stærkere. -

Både indbildning og tro sidder i hjertet. Alligevel er der stor forskel. Indbildningen hører ikke til i hjertet. Den er en snylter og et fremmedlegeme. Den snyder os. Tro og tillid til Gud hører derimod rigtigt hjemme i hjertet. Derfor skal indbildningen fjernes - og jo før jo bedre. Og troen skal plantes og vokse.

Evangeliet på Store Bededag handler om indbildning og tro.

1. Indbildning

Johannes Døber stiller spørgsmålet til mennesker, som er fromme og anser sig selv for at stå Gud nær: "Hvem har bildt jer ind..."

Indbildning kan stamme andre mennesker. De har bildt os noget ind. Og han fortsætter: "Tro ikke, at I kan sige ved jer selv: Vi har Abraham til fader!" Her mærker vi, at indbildning også kan stamme fra os selv, fra at man siger noget "ved sig selv". Når vi er blevet indbildt noget eller selv har indbildt os det, sidder det rimelig fast. Men dog ikke mere fast, end at det kan krakelere, hvis vi møder sandheden. .

Indbildt og indbildsk hører sammen. Hvis man er indbildsk, er det tegn på, at man er blevet bildt noget ind, og at det har sat sig fast. Man er blevet det, man er blevet bildt ind. Man tænker forkert om sig selv. Man tror noget om sig selv, som ikke holder. Man anser sig selv for noget, man ikke er i virkeligheden. Et indbildsk menneske tåler ikke at blive modsagt og accepterer ikke at lide nederlag. Det vender hellere ryggen til og går sin vej, når sandheden virker uimodståelig sand.

Evangelisten fortæller, at Johannes Døber talte med farisæere og saddukæere. De ville døbes ligesom så mange andre var blevet det. Men Johannes sagde til dem, at de ikke skulle bilde sig noget ind. Og han beskrev dem som slanger og øgleyngler. For de bildte sig ind, at de kunne klare livet selv, og de mente, at de kunne undslippe "den kommende vrede", dvs. Guds dom over os mennesker. De anså ikke døden for et uoverstigeligt stort problem, og de mente, at Guds dom blot var noget, der ramte dårlige mennesker. Det havde de bildt sig ind. Måske krakelerede indbildningen hos nogle af dem. Det må vi håbe. Men hos andre var indbildningen blevet til indbildskhed. Derfor gik de gik deres vej og ikke ville høre på sådan en tåbelig snak.

Også vi kan blive bildt noget ind og indbilde os selv noget, som giver os en falsk selvforståelse og en forkert tro på Gud. Og resultatet er, at vi får et forkert forhold til andre mennesker. Vi ser ned på dem og udnytter dem, hvis vi kan komme afsted med det. Det viser sig først og fremmest ved, at vi sætter os selv i centrum og tror, at verden drejer sig rundt om os, og er til for vores skyld. Sådan kan børn være. Sådan kan unge være. Men sådan kan voksne og ældre være. Sådan kan vi mennesker være. Ja, sådan er vi faktisk fra fødslen. Det er arvesyndens væsen: Vi fødes som indbildske væsner. Derfor lader vi os let bilde ind, at andre er til for vores skyld. Derfor kan vi blive bitre og vrede, hvis livet går os imod.

Vi har svært ved at se og indse, at Gud kræver af os, at vi skal elske ham og elske vor næste som os selv. Det kommer til udtryk på mange måder blandt kristne. Bl.a. i en meget udbredt "moderne udgave" af kærlighedsbudet, som går ud på, at vi skal elske os selv først, før vi kan elske andre. Der argumenteres med, at der jo i Bibelen står, at vi skal elske andre som os selv. Og deraf slutter man, at Gud beder os om at elske os selv først. - Og jo, det er sandt nok, at sund selvtillid er nødvendig for ethvert menneske - barn eller voksen. Men det bliver helt forkert, hvis bruger det til at omskrive Guds bud om næstekærlighed. Det er *ikke* sandt, at vi skal elske os selv, for at få evne til at elske vor næste. Apostelen Johannes siger jo: *"Vi elsker, fordi han elskede os først"* (1 Joh 4,19). Han siger netop ikke: *"Vi elsker andre, fordi vi elsker os selv først."* Den kærlighed, vi skal leve af, er ikke vores kærlighed til os selv, men Guds kærlighed til os i Jesus Kristus. Og er den ikke stå stor og stærk, og så høj og dyb, at den er dig nok? – Eller vil vi udskifte Guds kærlighed med vores selv-kærlighed? Det er en skæbnsvanger indbildning, som kan ende med at gøre os indbildske. Men den kan også føre ud i fortvivelse, fordi vi bliver ensomme i vores fejlslagne forsøg på at elske os selv.

2. Tilgivelse og tro

Døberens hovedopgave dengang ude ved Jordan var at hjælpe dem, som ikke længere bildte sig noget ind. Mennesker, som havde mistet al tillid til sig selv, fik en gave så stor, nemlig tilgivelse og tro på Gud. Når de bekendte deres synder, lod Døberen ikke dem stå nøgne og hjælpeløse tilbage. Nej, han døbte dem til syndernes forladelse. - Guds alternativet til indbildning er tillid. Han river os ud af vores indbildning og planter troen i hjertet. Når Gud tager alt *fra* os, tager han sig samtidig *af* os. Og han døber os. Han lover at være vores Far og Frelser nu og for evigt. Vi bliver hans børn, som han elsker. Vi lever og ånder i hans omsorg og kærlighed. - Et spørgsmål til os på St. Bededag er derfor: Hvornår har du sidst bedt Gud om tilgivelse? Hvornår har du sidst bedt andre om tilgivelse? Og vel at mærke sådan, at det gjorde ondt hos dig og godt hos den anden. Hvornår var det, at du gjorde det sidst? Hvis vi som regel undskylder os selv og beskylder de andre, må vi takke Gud for, at vi kan høre Døberen fortælle os, hvordan det vil ende. *Øksen ligger allerede ved træernes rod, og hvert træ, som ikke bærer god frugt, hugges om og kastes i ilden.*

Derfor må vi ikke være nøjes med at høre, hvad vi kan "sige os selv". Det hjælper os ikke. Vi skal lade Guds ord fortælle os, hvordan det er med os. Vi må bede Gud om at give os en kristen prædikant, som kan og vil prædike, som Johannes Døber gjorde det, og give os tilgivelsen i dåbens pagt og ved nadverbordet. For det er her, troen vokser frem. Troen skrives ind i hjertet af Guds Hellige Ånd, når han omfavner dig med nåde, kærlighed og tilgivelse for Jesu skyld. Det beder vi Gud om at gøre, når vi synger: *"Skriv dig Jesus på mit hjerte! du min konge og min Gud, at ej lyst ej heller smerte dig formår at slette ud. Denne indskrift på mig sæt Jesus Krist af Nazareth, den korsfæstet' er min ære, og min salighed skal være "*

En rigtig ven vil ikke lade dig leve i en indbildning, men fortæller dig, når du er forkert på den. Det er sandhed og kærlighed. Hos Jesus møder vi denne sjældne sammenhæng mellem sandhed og kærlighed. Og vi møder den hos hans apostle og profeter. Også hos Johannes Døber. Han tog fat i folks indbildninger for at rive dem ud af deres falske tro. Og når de bekendte deres synder, døbte han dem til syndernes forladelse.

I Hebræerbrevet, som vi hører St. Bededag, siger Gud til os: *Men sådan er den pagt, jeg vil slutte med Israels hus, når de dage kommer, siger Herren: Jeg lægger mine love i deres indre og skriver dem i deres hjerte. Jeg vil være deres Gud, og de skal være mit folk. Ingen skal længere belære sin landsmand og sin broder og sige: 'Kend Herren!' For alle kender mig, fra den mindste til den største. Jeg tilgiver deres uret og husker ikke længere på deres synd.* Kristne bliver vi ikke ved at få de rigtige meninger, men når vi bliver afsløret, kommer vi af med vores indbildning og får tillid til Gud. Det er gaven, når Helligånden i evangeliet viser os Jesus på korset, hvor han døde i vort sted. Da har du ikke længere brug for at være indbildsk og sætte dig selv i centrum. Du har jo ham.

Jerusalem og hele Judæa og hele Jordanegnen drog ud til Johannes Døber, og de blev døbt af ham i Jordanfloden, idet de bekendte deres synder. Det er også sådan, vi kommer ud af indbildningen og ind i troen: at vi går hen, hvor Guds ord prædikes og modtager Guds tilgivelse, idet vi bekender vore synder. Og det bliver vi aldrig færdige med.

Hvor er det godt at være døbt, og at vende tilbage til sin dåb dagligt: Det kan ske ved, at vi mindes korsets tegn fra Golgata - og fra dåben - hver morgen og siger: *Gud Fader, Søn og Helligånd være med mig. Amen.* Og når han er med os, kan vi gå ind i opgaver og gå hen i vores menighed og hen til vores næste for at tjene – for at få hjælp af dem. Det er at leve i troen. Det er at være hans. Amen.